

Raski RUDAR XXI

GLASILO PROJEKTA PODZEMNI GRAD 21

BROJ 15

25. siječanj 2011.

GOD. II.

podzemni grad XXI REALNI RAZVOJNI POTENCIJAL LABINŠTINE U 21. STOLJEĆU

Povodom jubilarne 90. obljetnice Labinske republike, a u sklopu završnih aktivnosti projekta „UNDERGROUND CITY XXI- Europska interdisciplinarna platforma“ kojeg od 2009. g. sufinancira Europska Unija, 1. ožujka 2011., u tzv. Mramornoj dvorani buduće Gradske knjižnice održan je Međunarodni simpozij na temu „Podzemni grad XXI – utopija ili realnost!“. Osnovna je svrha simpozija bila: a) upoznati lokalnu javnost sa primjerima dobre prakse iz nekoliko europskih zemalja; b) dobiti konkretan stav lokalnih, regionalnih i državnih vlasti te gospodarstvenika i civilnog sektora u svezi realizacije projekta Podzemnog grada. Generalni zaključak simpozija jest da je projekt ne samo labinska realnost nego i nužnost, tj. **trenutno jedini, lokalni, razvojni projekt za kojeg postoji veliki interes domaće i međunarodne zajednice te najpotentniji kandidat za financijsku potporu iz EU fondova.**

Raški RUDAR XXI

GLASILO PROJEKTA PODZEMNI GRAD 21

BROJ 15

25. ožujak 2011.

GOD.II.

iz arhiva Narodnog muzeja Labin / Izvod iz Raškog rudara, srpanj 1960. god.

Obrazovanje stručnih kadrova

Rezolucija Savezne narodne skupštine o obrazovanju stručnih kadrova opsežan je program, koji unosi bitne promjene u način obrazovanja omladine i odraslih.

Takva rezolucija bila je neophodna. Jer, svake se godine u našoj zemlji upošljava oko 180 tisuća ljudi. Prema sadašnjim procjenama, za idućih pet godina, bit će potrebno više od 60 hiljada novih stručnjaka s visokom i višom spremom, 180 tisuća sa srednjom spremom, više od 80 tisuća visokov kvalificiranih i oko 35 hiljada kvalificiranih radnika.

Rezolucija skupštine ima dva osnovna cilja: da ukloni nesklad između sadašnjeg stanja i potreba za kadrovima i da izvrši široku demokratizaciju sistema obrazovanja, otvarajući mogućnosti svim građanima da se stručno usavršavaju.

Školovanje trebat će, u buduću, postaviti tako, da ono bude omogućeno u toku čitavog radnog života čovjeka.

Ovakovo načelo omogućava jednakost u školovanju omladine i odraslih, a s druge strane otvara put daljnjem usavršavanju na određenom radnom mjestu.

Veliki izbor mogućnosti, od najskromnijih stupnjeva kvalifikacija do visokoškolskih znanja treba da stoji na raspolaganju svakom članu naše društvene zajednice i organima upravljanja u privredi i javnim ustanovama.

Iz rezolucije proizlazi, da će postojati škole i druge ustanove, koje će priznavati stručnost, ali će privredne organizacije utvrđivati stručnu sposobnost na određenom radnom mjestu.

Na taj način, obrazovanje će još više biti stvar poduzeća, komuna, omladinskih organizacija, sindikata i drugih faktora.

Međunarodni simpozij „Podzemni grad XXI - utopija ili realnost!?”

Labin, Mramorna dvorana buduće Gradske knjižnice, 01.03.2011.g.

Najvažniji dio programa ovogodišnjeg obilježavanja jubilarne, 90. obljetnice Labinske republike, svakako je bio cjelodnevni Međunarodni simpozij "Podzemni grad XXI - utopija ili realnost!?", ujedno jedna od završnih aktivnosti projekta "UNDERGROUND CITY XXI - Europska interdisciplinarna platforma", koji je održan 1. ožujka 2011., u tzv. Mramornoj dvorani buduće

Gradske knjižnice. Osnovna je svrha jutarnjeg programa simpozija bila je upoznati lokalnu javnost sa primjerima dobre prakse iz nekoliko europskih zemalja. Presentacije su održali:

Danijela Jelincić (IMO-Institut za međunarodne odnose, Zagreb): „Tvornica kulturnog turizma“; Renato Moro (gradonačelnik općine Sospirolo / IT): „Prenamjena rudarske zone Valle Imperina“; Olivier Caro (projekt manager agencije SAMOA, Nantes / FR): „ Ile de Nantes – novi pogled na grad“; Bojan Režun (dogradonačelnik općine Idrija / SI): „Konzervacija i predstavljanje baštine Rudnika žive u Idriji“; Giuseppe Casti (pročelnik za urbanizam grada Carbonie / IT): „Carbonia – iskustva i perspektive“; Andrzej Tyjak (Predsjednik industrijske i trgovačke komore okruga Rybnik / PL): „Rudnik „Guido“ – prošlost i budućnost kao centar tehničke kulture i industrijskog turizma“; Wolfgang Ebert (član Upravnog odbora ERIH / DE): „ERIH – Europska ruta industrijske baštine – što smo postigli, kamo idemo?“; Tullio Demetika (gradonačelnik Labina), Dean Zahtila (Predsjednik udruge Labin Art Express XXI) i Marko Šančanin (Platforma 9.81): „Podzemni grad XXI“

Ilustracija iz izlaganja Olivera Caroa, Nantes

Izvod iz izlaganja Dr. Wolfganga Eberta (DE), člana Upravnog odbora "European Route of Industrial Heritage – ERIH"

Sa preko 150 milijuna posjetitelja europska industrijska baština predstavlja ogromno tržište sa beskonačnim potencijalom. To je dvostruko više ljudi nego sto posjećuje muzeje, a čak 15 puta više nego posjetitelja nogometnih stadiona. Za nas (ERIH) je turizam oruđe regeneracije industrijske baštine, jer turizam danas ne funkcionira više toliko destinacijski koliko tematski. Na žalost, nikada nećete imati novaca ni resursa da u dovoljnoj mjeri reklamirate svoju turističku destinaciju. Podzemni grad XXI, na međunarodnom tržištu – takav novac imaju samo velike kompanije i korporacije. No ono što ERIH ima je direktan pristup ljudima koji posjećuju naše lokalitete. Čim imate takav kontakt -

kojeg zovemo "direktan kontakt s mušterijom" - možemo poručiti tim ljudima da "postoje i druge lokacije koje bi vas možda zanimale". Radi se o ogromnom oglašivačkom potencijalu. Trenutačno objekte industrijske baštine samo u pokrajini RUHR (Njemačka) posjećuje preko 10 milijuna ljudi godišnje.

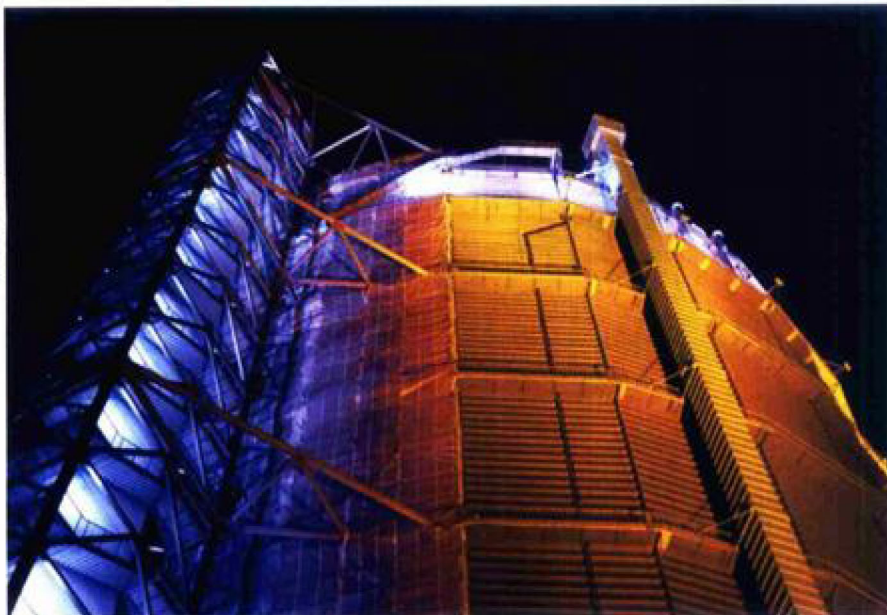
Fotografija iz izlaganja Wolfganga Eberta, ERIH

i možemo uputiti svakog od tih 10 milijuna pojedinaca na druge lokalitete diljem Evrope. ERIH mreža raspolaže sa 25 milijuna direktnih kontakata s kulturno-industrijskim konzumentima te se trenutačno prostire u 32 zemlje, sa 12 regionalnih i 10 tematskih ruta. Otkrili smo da diljem Evrope postoji oko 6.500 lokaliteta industrijske baštine otvorenih posjetiteljima, većina kojih su virtualno nepoznati. Ono što smo pokušali je proširiti glas o lokalitetima industrijske baštine ne samo putem Interneta nego i kroz razne turističke agencije.

Fotografija iz izlaganja Wolfganga Eberta, ERIH

Povijest se uglavnom odvija na lokalnoj razini, ali industrijska povijest je uvijek bila globalna stvar. Zbog toga moramo dobro promisliti kakve priče možemo ispričati o vlastitoj industrijskoj baštini, jer su se posljedice industrijskog razvoja mogle osjetiti mnogo dalje od lokalne razine. Takve priče treba izvući iz anonimnosti. No mi ne prodajemo samo čistu kulturu jer naši lokaliteti su uvijek autentični. Mi ne nudimo industrijske objekte prenamijenjene samo za neka kulturna ili komercijalna događanja – mi prodajemo

pristup lokalitetima koji su obojani vlastitom poviješću i na neki način posjetiteljima prodajemo povijest. Moj zaključak je – ne pokušavajte se sa Podzemnim gradom natjecati tzv. srednjestrujaškim pristupom, tako da samo umetnete kulturu u rudnik. Regeneracija industrijskih objekata za kulturne funkcije je već stara stvar, sa opadajućim trendom. Od Opere u Sidneyju do mnogih objekata u donjem Manhattanu (New York), industrijska baština krcata je muzejima i galerijama. Iako je takav pristup i dalje iznimno popularan, uvjeren sam da će interes za takve lokalitete splasnuti i onda imamo problem prezasićene scene. Za mene je najkvalitetnije rješenje konverzije lokaliteta industrijske baštine – njihova autentičnost. Objekti trebaju biti prožeti poviješću, trebaju biti opipljivi, trebaju imati svoj miris i zvuk – trebaju biti realni kao nekadašnja industrija iz koje su nikli. Za mene je to jedini održivi koncept.

Čitav dan sam razmišljao "koji je moj problem sa projektom Podzemni grad" te sam došao do zaključka da je moj problem ujedno i najveći potencijal ovog lokaliteta - nevidljiv je, pod zemljom je. To je prednost, ali i veliki izazov. Moje iskustvo je – novaca nema, političari su oprezni, EU skeptična. Dokle god netko ne vidi nešto konkretno, ne vjerujem da će se ovaj projekt tako brzo realizirati. Moj savjet je da pronadete nešto specifično što bi se moglo realizirati unutar godinu, godinu i pol dana, jer dok nemate nešto vidljivo i opipljivo, nitko neće htjeti financirati projekt.

Radio sam na jednom projektu koji je sličan ovome utoliko što je svima izgledao neizvediv i kao znanstvena fantastika. Prvo što smo napravili je uložili 200.000 Eura i izabrali samo jedan element koji je učinio vidljivim čitav lokalitet.

Npr., osvjetljavanje mračnih industrijskih točaka je nešto zaista bitno i posebno, nešto što podiže vidljivost industrijskih objekata ne samo na površinskoj, nego i na medijskoj i marketinškoj razini. Ono što svakako na početku morate definirati i realizirati su neke poslovne odluke. Ako nemate centar za posjetitelje, necete imati ni posjetitelja. Isto tako ako nemate mjesta za parking, opet necete imati posjetitelja. U svakom slučaju projekt "Podzemni grad XXI" ima ogromni razvojni potencijal i ja vam nudim svu svoju osobnu i profesionalnu pomoć na njegovoj što skorijoj realizaciji.

Okrugli stol / panel diskusija "Podzemni grad XXI - Utopija ili realnost!?"

Poslijepodnevni program međunarodnog simpozija sastojao se od okruglog stola, tj. panel diskusije čiji je cilj bio utvrditi i javnosti pokazati konkretan stav lokalnih, regionalnih i državnih vlasti te gospodarstvenika i civilnog sektora u svezi realizacije projekta labinskog Podzemnog grada.

Sudionici okruglog stola bili su:

1. Valter Poropat, Direktor IRENA (Istarska regionalna energetska agencija)
2. Velimir Rajković, HEP d.d., član Uprave za održivi razvoj i kvalitetu
3. Nataša Nefat, Ministarstvo kulture, Konzervatorski odjel u Puli
4. Ivan Bubić, Državni tajnik u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva
5. Vesna Rajković, Načelnica za turističku infrastrukturu u Ministarstvu turizma
6. Sime Vidulin, Potpredsjednik Hrvatske gospodarske komore za regionalni razvoj
7. Marko Sancanin, Predsjednik 'Platforma 9,81' - Institut za istraživanja u arhitekturi
8. Tulio Demetlika, Gradonačelnik Grada Labina

Generalni zaključak simpozija jest da je projekt Podzemni grad XXI ne samo labinska realnost nego i nužnost. Naime radi se o trenutno jedinom, lokalnom, razvojnom projektu za kojeg postoji veliki interes domaćih i međunarodnih čimbenika, te koji je i u regionalnim okvirima jedan od najperspektivnijih kandidata za dobijanje financijske potpore iz EU fondova.

Ca je bilo & ca će bit

Digitalni arhiv Podzemnog grada XXI

Uz potporu Ministarstva kulture te u suradnji sa Narodnim muzejom Labin i tvrtkom CCN-images iz Zagreba, Labin Art Express XXI uskoro započinje sa digitalizacijom povijesne, arhivske i muzejske građe bivšeg rudnika uglja. Digitalizirana građa činiti će nukleus digitalnog arhiva, koji će biti jedan od prvih sadržaja budućeg, virtualnog Muzeja industrije i rudarstva Istre, prve "radne" ćelije Podzemnog grada XXI. Planira se digitalizacija više od 47.000 dokumenata te drugih arhivskih i muzejskih jedinica, koji će svim zainteresiranim do kraja ove godine biti dostupni bez naknade na web portalu www.undergroundcityxxi.com/museum.

